

Mondelinge behandeling PAS-vragen bij Europese Hof

Voorgeschiedenis

Eerder berichtten we dat de Raad van State (RvS) op 17-5-'17 een tussenuitspraak had gedaan in onze zes beroepen tegen vergunningen Wet natuurbescherming die met het Programma Aanpak Stikstof (PAS) aan veehouderijbedrijven waren verleend.

De RvS had ons in de tussenuitspraak op tien punten gelijk gegeven: op die punten dient het PAS aangepast of in ieder geval beter gemotiveerd te worden.

Een belangrijke vraag was echter ook of een programmatische aanpak (in plaats van een individuele toets zoals voorheen) wel mogelijk is. Omdat de RvS daar niet helemaal zeker van was, heeft ze deze vraag voorgelegd aan het Europese Hof van Justitie. De definitieve uitspraak in onze zes PAS-beroepen wordt daarna pas gedaan.

Voor wie info over de tussenuitspraak van de RvS nog eens na wil lezen, zie

<http://www.wbdp.nl/tussenuitspraak-raad-van-state-pas-beroepen> .

Nadat de RvS haar 'prejudiciële' vragen aan het Hof had gesteld, heeft het Hof alle partijen in de gelegenheid gesteld om een schriftelijke reactie op te sturen.

Hoorzitting bij Europese Hof in Luxemburg

Op verzoek van Nederland heeft er echter ook een mondelinge behandeling plaatsgevonden, op 3 mei jongstleden, in het Europese Hof in Luxemburg.

Ten behoeve van die behandeling had het Hof van tevoren aan alle partijen vragen gestuurd, ter beantwoording tijdens de zitting. De vraag die wat ons betreft daarvan het belangrijkste was, was of er redelijke twijfel bestaat of er na het PAS geen schadelijke gevolgen van de stikstofdepositie meer zijn.

In ons pleidooi hebben wij het Hof er van proberen te overtuigen dat er met het PAS niet of nauwelijks een vermindering van de stikstofproblematiek in de Peel wordt bereikt.

De vertegenwoordiger van de provincies Limburg, N.-Brabant en Gelderland, plus de vertegenwoordiger van de Nederlandse regering hielden vnl. een standaardverhaal over hoe geweldig met het PAS overall rekening mee wordt gehouden. Wat daarbij in het verhaal van Nederland wel opviel, was de bewering dat de overschrijding van de 'kritische depositie' (de stikstofneerslag die een natuurgebied maximaal kan verdragen zonder kwaliteitsverlies) op zich geen kwaad zou kunnen. De schade zou kunnen worden vermeden door de 'herstelmaatregelen', die i.h.k.v. het PAS worden getroffen (extra beheer en verbetering van de hydrologie). Wij hebben het Hof laten weten het daar niet mee eens te zijn, o.a. omdat die maatregelen so wie so al vereist zijn, met name de hydrologische. I.h.k.v. de Europese Habitatrichtlijn geldt namelijk voor de Peel niet alleen dat de hoogveenhabitat niet achteruit mag gaan, maar dient de habitat ook verbeterd te worden. Uit alle onderzoeken is gebleken dat die verbetering met de geplande maatregelen amper wordt bewerkstelligd. Die maatregelen dienen ons inziens daarom volledig voor het verbeteringsdoel ingezet te worden. Ze mogen niet als excuus gebruikt worden om tegelijkertijd weer verdere verslechtingen (extra stikstof vanuit o.a. de veehouderij) toe te laten, zoals Nederland met het PAS doet.

We kregen bijval van de vertegenwoordiger van de Europese Commissie. Nadat de Commissie eerder schriftelijk het Hof al had laten weten het grotendeels met WBdP eens te zijn, was dat ook in deze hoorzitting het geval. Dat bleek o.a. uit de reactie van de Commissie op de bewering van Nederland dat overschrijding van de kritische depositie geen kwaad zou kunnen. Volgens de Commissie is dat misschien zo bij lichte overschrijdingen, maar kan dat bij een zeer forse overschrijding, zoals bij de Peel, toch echt niet gesteld worden.

Wanneer komt de beslissing?

Aan het eind van de hoorzitting liet de Advocaat Generaal weten dat zij op 12 juli haar conclusie uit zal brengen. Daarna is het Hof aan zet. Dat wil zeggen dat het 'arrest' waarschijnlijk niet eerder dan dit najaar zal worden gewezen. Dan krijgt de RvS dus antwoord op de prejudiciële vragen die zij aan het Hof heeft gesteld. Vervolgens moet de RvS haar tussenuitspraak op onze PAS-beroepen nog omzetten in een definitieve uitspraak. We zijn benieuwd!

Steun Werkgroep Behoud de Peel

Stichting Werkgroep Behoud de Peel is voor haar inkomsten hoofdzakelijk afhankelijk van giften en donaties.

De financiële situatie van de stichting is kritisch. De laatste jaren is het financiële resultaat ondanks zuinig beheer steeds negatief en wordt ingeteerd op de reserves.

Extra ondersteuning is zeer welkom.

Stichting Werkgroep Behoud de Peel, Lavendelheide 27, 5754 EA Deurne
0493-319610 www.wbdp.nl info@wbdp.nl NL25 TRIO 0338 4953 47